

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА ІНСТИТУТ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР НААН УКРАЇНИ
ЛАБОРАТОРІЯ ТВАРИННИЦТВА

МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
“АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ
ТА БЕЗПЕКА ВИРОБНИЦТВА Й ПЕРЕРОБКИ
ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА”

14 лютого 2020 року

(Конференція зареєстрована в Українському ІНТЕІ, свідоцтво № 647 від 11 листопада 2019 року)

Дніпро

Дімчя Г. Г., Денисюк О. В., Майстренко А. Н. ЗМІНИ ЕКСТЕР'ЄРУ ХУДОБИ СІРОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ПОРОДИ В УМОВАХ ПРИДНІПРОВСЬКОГО РЕГІОНУ	95
Євлахович А. О., Карлова Л. В., Деберина І. В. ОСОБЛИВОСТІ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА КОРІВ ГОЛШТИНСЬКОЇ ПОРОДИ	98
Казаровец І. Н. ДНК-МАРКЕРЫ ПРОДУКТИВНЫХ КАЧЕСТВ СВИНОМАТОК РАЗЛИЧНЫХ ГЕНОТИПОВ	101
Карпеня М.М., Карпеня С.Л. СПЕРМОПРОДУКЦІЯ І ОПЛОДОТВОРЮЮЩАЯ СПОСОБНОСТЬ СПЕРМЫ ПЛЕМЕННЫХ БЫЧКОВ ПРИ ИСПОЛЬЗОВАНИИ НОВЫХ ПРЕМИКСОВ В СОСТАВЕ РАЦИОНА	104
Карпенко О. В., Патрєва Л. С., Сморочинський О. М. ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕТИКО-МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ ДЛЯ ОЦІНКИ РОСТУ РЕМОНТНОГО МОЛОДНЯКУ ПТИЦІ	107
Король К. В., Григорьев Д. А. СПОСОБ ВЫБОРА ДИФФЕРЕНЦИРОВАННЫХ ДИНАМИЧЕСКИХ ПАРАМЕТРОВ ДОЕНИЯ	110
Костюкевич С. А., Кольга Д. Ф. ВЛИЯНИЕ МОЮЩЕГО СРЕДСТВА МАРКИ «НАВИСАН» НА КАЧЕСТВО ПРОМЫВКИ ДОИЛЬНОГО ОБОРУДОВАНИЯ	113
Михалюк А. Н. ВЛИЯНИЕ ГЕНОВ ДИАЦИЛГЛИЦЕРОЛ О-АЦИЛ ТРАНСФЕРАЗЫ (DGAT 1), ПРОЛАКТИНА (PRL), БЕТА-ЛАКТОГЛОБУЛИНА (BLG) И СОМАТОТРОПИНА (GH) НА ПОКАЗАТЕЛИ МОЛОЧНОЙ ПРОДУКТИВНОСТИ КОРОВ КРАСНОЙ БЕЛОРУССКОЙ ПОРОДНОЙ ГРУППЫ	116
Панкєєв С. П., Ляшевська Н. С. ОРГАНІЗАЦІЯ ВІДТВОРЕННЯ СТАДА М'ЯСНОЇ ХУДОБИ	120
Панкєєв С. П., Яворський В. О. ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО М'ЯСНОГОСКОТАРСТВА	123
Пелих В. Г., Гавріков Є. Д. ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ТВАРИН М'ЯСНИХ ГЕНОТИПІВ ПРИ ПРОМИСЛОВОМУ СХРЕЩУВАНІ ТА ГІБРИДИЗАЦІЇ У СВИНАРСТВІ	126
Пелих В. Г., Круподер М. С., Ушакова С. В. ПІДВИЩЕННЯ ВІДТВОРЮВАЛЬНИХ ЯКОСТЕЙ СВИНОМАТОК	129
Пірова Л. В., Косіор Л. Т., Ластовська І. О., Борщ О. О. ЕКСТЕР'ЄРНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА МОЛОЧНА ПРОДУКТИВНІСТЬ КІЗ РІЗНИХ ПОРІД	132
Похил В. І., Рожков В. В., Похил О. М., Лесновська О. В., Миколайчук Л. П. ШКОЛА ПРОФЕСОРА ШУВАЄВА В. Т. – ОСНОВНІ НАПРЯМКИ НАУКОВОЇ РОБОТИ	135
Сидунова М. Н., Сидунов С. В., Лобан Р. В. КОМПЛЕКСНАЯ ОЦЕНКА КОРОВ ГЕРЕФОРДСКОЙ ПОРОДЫ	138
Соболь О. М. ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ ТА РОЗВИТКУ ЦУЦЕНЯТ ПОРОДИ СЕРЕДНЬОАЗІАТСЬКА ВІВЧАРКА	142
Тимошенко Т. Н., Шейко Р. И., Заяц В. Н., Приступа Н. В., Янович Е. А., Тимошенко М. В., Кошман И. В. ОЦЕНКА ПЛЕМЕННЫХ И ПРОДУКТИВНЫХ КАЧЕСТВ ЗАЛОЖЕННЫХ ГЕНЕАЛОГИЧЕСКИХ ЛИНИЙ ВО ВНУТРИПОРОДНОМ ТИПЕ ЖИВОТНЫХ ПОРОДЫ ДЮРОК	145

По комплексу признаков к классу, относящемуся к категории 81 балл и выше отнесено 135 коров или 68,2 % коров (средний балл – 94), 71-80 баллов – 28 голов или 14,1 % (средний балл – 76), 61-70 баллов – 22 гол или 11,1 % (ср. балл – 65), 51-60 баллов – 7 голов или 3,5 % (средний балл – 58), при наличии в группе неклассных животных в количестве 6 голов или 3,1 % (ср. балл – 48).

Библиографический список

1. Мясное скотоводство северного Зауралья, состояние и перспективы развития / Н. Г. Гамарник [и др.]. – Новосибирск, 2004. – 247 с.
2. Лебедько, Е. Я. Мясные породы крупного рогатого скота : учебное пособие / Е. Я. Лебедько. – Брянск, 2011. – 74 с.
3. Зеленков, А. П. Система селекции скота мясных пород / А. П. Зеленков, П. И. Зеленков // Известия Оренбургского аграрного университета. – Оренбург, 2012. – С. 93-95.
4. Рекомендации по ведению мясного скотоводства в Беларуси / Н.А. Попков [и др.]/ Мн. 2009 – 79 с.
5. Технология получения конкурентоспособной говядины от мясного скота в условиях пойменного земледелия / Н. А. Попков [и др.] ; РУП «Научно-практический центр Национальной академии наук Беларуси по животноводству». – Жодино, 2015. – 92 с.

COMPREHENSIVE ASSESSMENT OF HEREFORD BREED OF COWS

M. N. Sidunova, S. V. Sidunov, R. V. Loban

Abstract. *Research conducted with maternal population of Hereford breed showed their belonging to the most numerous lines and related groups of Disput 200264, No. 1820, No. 3209408714. With dairy performance of purebred cows of promising genotypes from 196 to 220 kg, the average daily body weight gain of suckling calves from birth to weaning made 812 in the first calving, 750 in the second, 787 in the third and older calving. According to the index of prolificity, cows of the second calving with indicator of 128.2% were superior to the animals of other groups by 4.4%, and 2.1% – of full age groups, according to the hip and chest indices, the advantage was on the side of the animals of maternal stock of the third calving and older – 12.6% and 2.5% compared to cows of the first calving and 7.9% and 3.7% compared to the animals of the second calving.*

Keywords: *Limousine breed, cows, lines, average daily weight gain, body weight, dairy performance, measurements, body indices.*

УДК636.74

ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ ТА РОЗВИТКУ ЦУЦЕНЯТ ПОРОДИ СЕРЕДНЬОАЗІАТСЬКА ВІВЧАРКА

О. М. Соболев, к.с.-г.н., доцент
Херсонський державний аграрний університет

У проведених дослідженнях проаналізовані показники росту і розвитку молодняку у віці 2 тижні, 1 місяць та 3 місяці та племінного складу породи собак середньоазіатська вівчарка. Вивчалися такі основні характеристики як висота в холці та жива маса. У дорослих собак, крім того, вимірювалися коса довжина тулубу, обхвати грудей та п'ястку. Пси – плідники були досить консолідовані за промірами та живою масою величина проміру висоти в холці коливалася в межах 74 – 85 см, жива маса не перевищувала 75 кг і в середньому становила $62,3 \pm 8,44$ кг. Суки розподілилися на 3 групи: дрібні (до 72 см в холці), середні (72 – 76 см в холці) та великі (77 см в холці та вище). Незважаючи на розмір матерів та вік взяття промірів та зважування, для всіх категорій цуценят був відмічений наявний статевий диморфізм. Дрібний розмір матерів був вирішальним фактором відносно малої живої маси цуценят у віці до 1 місяця, в подальшому, за умов адекватних умов утримання, значимість цього фактору зменшувалась

Ключові слова: собаки, порода, середньоазіатська вівчарка, цуценята, племінні пси, племінні суки, проміри, жива маса.

Постановка проблеми. Сьогодні середньоазіатська вівчарка (САВ) займає одне з лідируючих місць серед порід собак охоронного напрямку території Херсонської області - в місті та області поширені забудівлі приватного сектора, де потрібен охоронець, до квартирного утримання цих великих собак спонукає погіршення криміногенної обстановки. Ця порода особливо цінується на території колишніх союзних республік, а також Польщі, Угорщини, Афганістану, Іраку, Ірану, є племінні осередки в Німеччині, США та інших країнах Європи та Азії. Найближчими конкурентами САВ є німецька, кавказька і південноросійська вівчарки, перевагу віддають представникам середньоазіатської вівчарки, характерними рисами яких є ефектна зовнішність, надійність, безстрашність, чесність, відкритість, доброзичливе ставлення до всіх членів сім'ї і підпорядкування господареві. Представники породи дуже сильно перевершують, як анатомічно, так і по вольовим якостям і рівню нервової системи всіх представників нині живих догоподібних собак, які, по суті, є видозміненими їх нащадками (Айзенберг В.А., 2015)

Традиційно, при селекції представників породи за умови загальної пропорційності тілобудови перевага віддається більшим собакам з масивним кістяком (Шкляев А.Н., 2014).

Незважаючи на те, що САВ однією з найдревніших порід собак, стандарт породи був розроблений і затверджений лише в 1990 році, тоді порода отримала офіційну назву - туркменський вовкодав. У 1993 Міжнародна кінологічна Асоціація (FCI) визнала породу «середньоазіатська вівчарка» (Беленький В. А., 2001).

Отже, порода відносно нетривалий час розводиться в культурних умовах, вона є різноманітною за промірними показниками, наприклад, навіть в одному розпліднику висота в холці племінних сук може коливатися від 68 до 83 см, а жива маса від 51 до 80 кг і виникає питання про доцільність племінного використання дрібних сук (до 72 см в холці).

Мета досліджень. Мета роботи полягає у розгляді теоретичних аспектів вивчення закономірностей особливостей та контролю розвитку молодняку собак породи середньоазіатська вівчарка та визначенні особливостей розвитку приплоду дрібних, середніх та великих сук, аналізу відрізень розвитку молодняку у віці до 3 місяців.

Виходячи з мети досліджень, були поставлені завдання: провести оцінку розмірів племінного складу породи та проаналізувати особливості росту і розвитку їх цуценят; визначити відмінності росту і розвитку молодняку в різному віці.

Матеріали та методи досліджень. Визначення висоти в холці, косої довжини тулубу проводилося з використання стрічки – ростоміра, вимірювання обхвату грудей, п'ястку проводилося за загальноприйнятою методикою (*Г. И. Блохин, Блохина Т., Овсищев Б., 2013*).

Як і для дорослих собак, промір висоти в холці визначався за допомогою стрічки – ростоміра, обхват п'ястку – мірної стрічки, зважування проводилося на вагах побутових підлогових ScarlettSC-BS33E051. Суки – матері цуценят розподілялися на 3 групи: великі, середні, дрібні (*В. А. Калинин, Т. М. Иванова, Л. В. Морозова, 1990*).

Результати досліджень та їх обговорення. Об'єктом проведення досліджень було поголів'я дорослих собак породи середньоазіатська вівчарка, яке утримуються аматорами м. Херсона за вольєрної системи. Всі собаки за екстер'єрними ознаками відповідали стандарту породи, середній вік псів склав 5,25 років, сук – 5,73 роки. Пси – плідники мали оцінку не нижче «відмінно», племінні суки «дуже добре».

Аналіз даних вимірювання та зважування виробничого складу показав, що пси – плідники, які використовувалися для відтворення, були досить однотипними - середніми за розмірами, величина проміру висоти в холці коливалася в межах 74 – 85 см, їх жива маса не перевищувала 75 кг і в середньому становила $62,3 \pm 8,44$ кг.

Суки були більш різноманітними, серед них зустрічалися представниці 3 різних груп, які мали між собою значні відрізнення. Між дрібними та середніми суками середня різниця по проміру висоти в холці та живій масі становила 4,5 см та 8,0 кг, між середніми та великими 7,7 см та 24,0 кг, між дрібними та великими – 12,8 см та 34 кг. В середньому, дрібні суки мали висоту в холці $70,5 \pm 0,50$ см, середні $75,0 \pm 1,00$ см та великі $83,7 \pm 1,11$ см., відповідно $52,0; 61,6$ та $70,2$ кг. В цілому, показники росту та живої маси сук були близькими до оптимальних ($76,4 \pm 5,35$ см та $58,4 \pm 14,5$).

Для всіх вікових категорій цуценят були відмічені певні закономірності розвитку: песики були дещо крупніші за сук. У віці 1 місяць по висоті в холці, відповідно, 1,2 см (5,4%), 1,3 см (5,6%) та 1,1 (4,4%), - у віці 3 місяці ця різниця зберігалася - по висоті в холці, 1,9 см (4,6%) та 0,8 кг (4,6%). В цілому, середня жива маса песиків у віці 2 тижні коливалася в межах від $2,2 \pm 0,21$ до $3,1 \pm 0,21$ кг, сучок від $1,9 \pm 0,13$ до $2,7 \pm 0,29$ кг, у віці 1 місяця - від $4,1 \pm 0,37$ до $5,8 \pm 0,29$ кг для песиків та від $3,7 \pm 0,41$ до $5,4 \pm 0,52$ кг для сучок та у віці 3 місяці - від $15,9 \pm 0,54$ до $19,5 \pm 1,07$ кг для песиків та від $15,1 \pm 0,44$ до $17,5 \pm 1,58$ кг для сучок. По живій масі у віці 2 тижні ця різниця складала 0,3 кг (15,8%), для приплодів від середніх сук 0,3 кг (13,6%) та 0,4 кг (14,8%).

Отже, в процесі розвитку молодняку міжстатеві відрізнення існували протягом всього періоду спостережень, відрізнення між цуценятами від сук різних груп за розміром поступово зменшувалися. Дрібний розмір матерів був вирішальним фактором відносно малої живої маси цуценят у віці до 1 місяця, в подальшому, за умов адекватних умов утримання, значимість цього фактору зменшувалась.

Висновки. Виходячи з вищезазначеного, розмір матерів у найбільшому ступені впливав на живу масу і проміри цуценят у віці до 1 місяця. До віку 3 - місячного віку ці відрізнення зменшувалися. Виходячи з результатів проведених досліджень, ми вважаємо, що

- доцільним використовувати у відтворенні поголів'я сук племінного складу, незважаючи на їх розмір, якщо він відповідає вимогам стандарту;
- підбирати до них псів – плідників середнього або крупного розміру;
- особливі увагу приділяти вирощуванню поголів'я, слідкувати за розвитком молодняку в перші 3 місяці життя;

- не намагатися одержувати від дрібних сук багатоплідні приплоди, що дозволить вирівняти живу масу новонароджених у перші 2 тижні життя та забезпечити більш успішну реалізацію молодняку.

Бібліографічний список

1. Айзенберг В.А. Об истории заводского разведения, современном состоянии и критериях оценки породы среднеазиатская овчарка URL.: <http://inform-sao.ru/>
2. Беленький В. А. Среднеазиатская овчарка. История породы. Содержание. Воспитание. Профилактика заболеваний. Разведение / В. А. Беленький, Е. Н. Мычко – М.: Аквариум, 2001. – 176 с.
3. Калинин В.А. Отечественные породы служебных собак азиатского происхождения/ В. А. Калинин, Т. М. Иванова, Л. В. Морозова. - Москва, Патриот, 1992.190 с
4. Кинология: Учебник для студентов вузов/ Г. И. Блохин, Блохина Т., Овсищев Б. - Санкт-Петербург: Москва: Краснодар: Лань, 2013. - 384 с.
5. Шкляев А.Н. Алабай – среднеазиатская овчарка./ А. Н. Шкляев. - Москва, АСТ, 2014. - 144 с.

FEATURES OF GROWTH AND DEVELOPMENT OF PUPPIES OF BREED OF THE MIDDLE ASIAN SHEPHERD

O. M. Sobol

The studies analyzed the growth and development of young animals at the age of 2 weeks, 1 month and 3 months and the pedigree livestock of the Central Asian Shepherd dog breed. We studied such basic characteristics as the height at the withers and live weight. In adult dogs, in addition, slanting body length, chest and metacarpal circumference were measured. Pedigree male dogs were sufficiently consolidated in terms of measurements and live weight, the height measurement at the withers ranged between 74 - 85 cm, live weight did not exceed 75 kg and averaged 62.3 ± 8.44 kg. Pedigree bitches were divided into 3 groups: small (up to 72 cm at the withers), medium (72 - 76 cm at the withers) and large (77 cm at the withers and above). Despite the size of the mothers and the age of taking measurements and weighing, sexual dimorphism was noted for all categories of puppies. The small size of mothers was a decisive factor in the relatively low live weight of puppies under the age of 1 month, later, under conditions of adequate conditions, the significance of this factor decreased

Key words: *dogs, breed, Central Asian Shepherd, male dogs, bitches, puppies, measurements, live weight.*

УДК 636.424.1.033(476)

ОЦЕНКА ПЛЕМЕННЫХ И ПРОДУКТИВНЫХ КАЧЕСТВ ЗАЛОЖЕННЫХ
ГЕНЕАЛОГИЧЕСКИХ ЛИНИЙ ВО ВНУТРИПОРОДНОМ ТИПЕ ЖИВОТНЫХ ПОРОДЫ
ДЮРОК

Т. Н. Тимошенко, Р. И. Шейко, В. Н. Заяц, Н. В. Приступа, Е. А. Янович,
М. В. Тимошенко, И. В. Кошман

РУП «Научно-практический центр Национальной академии наук Беларуси по животноводству»,
г. Жодино, Республика Беларусь, belniig@tut.by

Аннотация. Заложены новые генеалогические линии Фарс 3459 и Фланго 6167 в белорусском внутривидовом типе свиней породы дюрок. По развитию и продуктивности соответствуют импортным аналогам. Анализ продуктивных качеств животных новых линий выявил, что они отличаются улучшенными мясными качествами.

Ключевые слова: селекция, дюрок, линии, генеалогия, мясные качества.

Постановка проблемы. Увеличение производства свинины предусмотрено, в первую очередь, за счет качественного улучшения животных. В этой связи изыскиваются пути расширения генофонда мясных пород свиней для получения более интенсивных товарных гибридов мясного и беконного направлений.

Возникает необходимость проведения комплекса исследований, направленных на закладку новых генеалогических линий и типов свиней с высокой комбинационной способностью, на отработку новых вариантов межлинейной гибридизации, на моделирование селекционного процесса, а также на решение других теоретических, методологических и практических проблем повышения продуктивных качеств свиней. (Степанов, 1998; Шейко, 2006).

Особая роль в увеличении производства мясной свинины отводится породе дюрок, которая является особо ценным отцовским компонентом и широко используется в промышленном свиноводстве в различных вариантах промышленного скрещивания и гибридизации. При изучении комбинационной способности животных специализированных пород ландрас и дюрок при двух- и трехпородном скрещивании установлено, что хряки породы дюрок превосходили ландрасов по энергии роста: при двухпородном скрещивании - на 5,3%, при трехпородном - на 7,6%. Положительное влияние породы дюрок наблюдалось как по убойным, так и по мясным качествам.

Цель исследований – Оценка племенных и продуктивных качеств заложённых генеалогических линий во внутривидовом типе животных породы дюрок.

Материалы и методы исследований Научно-производственные исследования проводили в селекционно-гибридных центрах КСУП СГЦ «Заднепровский» Витебской, ОАО СГЦ «Западный» Брестской, ОАО «Вихра» Могилевской и ОАО «Василишки» Гродненской областей в условиях промышленной технологии содержания и кормления всех половозрастных групп свиней с использованием выгулов для ремонтного молодняка, супоросных и холостых маток. Хряки-производители пользовались прогулками на тренажерах. Оценка развития хряков-производителей и свиноматок проводилась во все возрастные периоды, при этом определяли живую массу (кг) и длину туловища (см). Оценку молодняка по собственной продуктивности проводили согласно ОСТ 102-86 «Свиньи. Метод оценки ремонтного молодняка по собственной продуктивности».

Результаты исследований и их обсуждение Проведен анализ селекционно-племенной работы с линиями и семействами животных в породе дюрок. Животные распределены по пяти основным линиям и по семействам.

Однако, количество хряков в некоторых линиях недостаточное, поэтому в дальнейшей селекционно-племенной работе необходимо отбирать большее количество ремонтных хрячков этих линий с целью саморемонта.